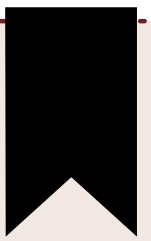
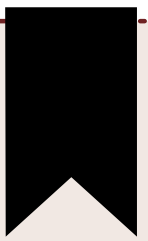
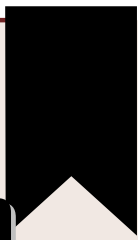

Atrakcje Torunia jako Wielkiego Centrum Krajoznawczego Polski

Toruń jako jedno z wielkich Centrów Krajoznawczych Polski.

**Zadaniem wyodrębnienia Wielkich
Centrów Krajoznawczych jest m.in.
ukierunkowanie zainteresowań turystów
w stronę wartości szczególnie cennych
i znaczących w skali międzynarodowej,
obiektywnie stwierdzonych przez
fachowców.**

**Nie zawsze subiektywne odczucia
przeciętnego turysty pokrywają się z tymi
ocenami fachowców.**

Poza tytułem Wielkiego Centrum Krajoznawczego funkcjonują inne dla miast o najwyższych walorach krajoznawczych:

■ Światowe Dziedzictwo Kulturowe i Naturalne UNESCO (14)

■ Pomnik Historii RP (109)

■ Polska Marka Turystyczna (10)

A. walory krajoznawcze kulturowe:

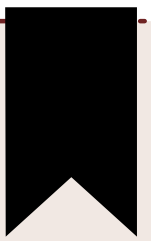
- A1 - muzea i rezerваты archeologiczne
- A2 - zabytki architektury
- A3 - ruiny
- A4 - muzea etnograficzne, skanseny i ośrodki twórczości ludowej
- A5 - muzea sztuki i zbiory artystyczne
- A6 - muzea biograficzne
- A7 - muzea specjalistyczne i obiekty unikatowe
- A8 - obiekty historyczno-wojskowe
- A9 - miejsca i pomniki martyrologii
- A10 - zabytki działalności gospodarczej i techniki
- A11 - współczesne imprezy kulturalne
- A12 - miejsca pielgrzymkowe

B. walory krajoznawcze przyrodnicze:

- B1 - osobliwości fauny i flory
- B2 - skałki i grupy skalne
- B3 - wąwozy, doliny i przełomy rzeczne
- B4 - wodospady, źródła i wywierzyska
- B5 - jaskinie i grotty
- B6 - głazy narzutowe, głazowiska
- B7 - zabytkowe parki
- B8 - muzea i zbiory przyrodnicze
- B9 - ogrody zoologiczne
- B10 - ogrody botaniczne
- B11 - punkty widokowe

Wielkie centrum krajoznawcze	Walory kulturowe	Walory przyrodnicze
Gdańsk	A1, A2, A4, A5, A7, A8, A10, A11	B7, B9, B10
Kraków	A1, A2, A4, A5, A6, A7, A8, A10, A11, A12	B2, B8, B9, B10
Poznań	A1, A2, A4, A5, A7, A8, A9, A11	B8, B9, B10
Toruń	A2, A3, A4, A5, A6, A7, A8, A10, A11, A12	B7, B8, B9, B10
Warszawa	A1, A2, A4, A5, A6, A7, A8, A9, A10, A11	B7, B8, B9, B10
Wrocław	A1, A2, A4, A5, A7, A11	B7, B8, B9, B10

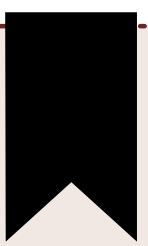
Z czego wynika atrakcyjność turystyczna Torunia?

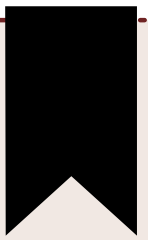
Na czym polega
wyjątkowość zabytków
Torunia?

Dlaczego Toruń wpisano na listę UNESCO?

CONVENTION CONCERNING
THE PROTECTION OF THE WORLD
CULTURAL AND NATURAL
HERITAGE

The World Heritage Committee
has inscribed

the Medieval Town of Torun
on the World Heritage List

Inscription on this List confirms the exceptional
and universal value of a cultural or
natural site which requires protection for the benefit
of all humanity

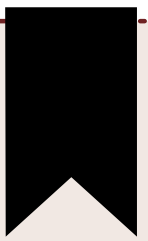
DATE OF INSCRIPTION
6 December 1997

DIRECTOR-GENERAL
OF UNESCO

Różnorodność turystyczna Torunia

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

- **Architektura:**

Średniowieczny Zespół Miejski: Stare Miasto, Nowe Miasto, Zamek krzyżacki (+ obiekty nieudostępnione do zwiedzania)

Ring

Przedmieście Bydgoskie (+ Rybaki)

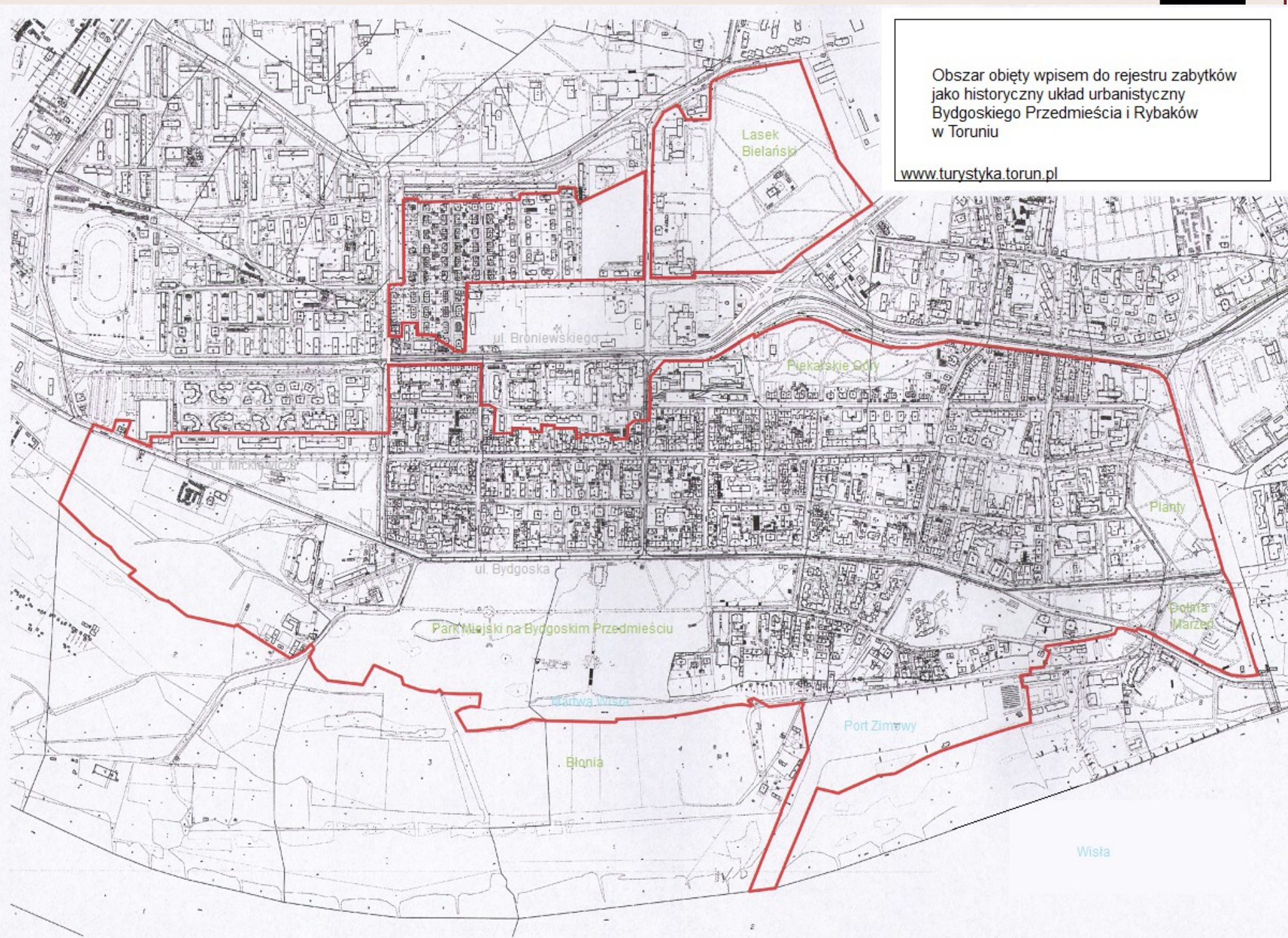
Przedmieście św. Katarzyny

Barbarka, Bielany, Kaszczorek i Złotoria, Podgórz, Rudak, Chełmińskie Przedmieście, Jakubskie Przedmieście, Podgórz i Dybów, Twierdza Toruń, Przysiek

- Architektura współczesna

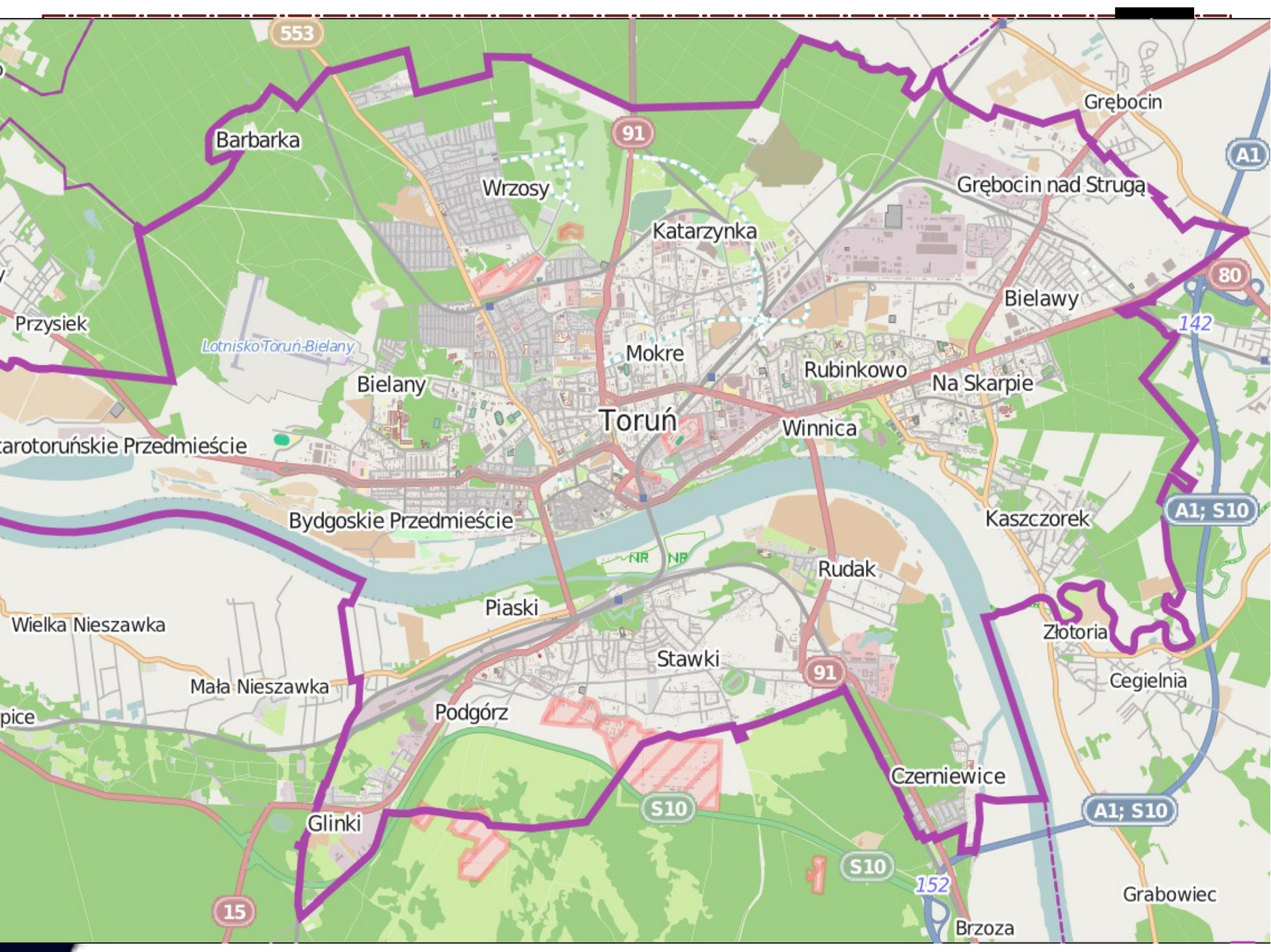

Bydgoskie Przedmieście

Obszar objęty wpisem do rejestru zabytków
jako historyczny układ urbanistyczny
Bydgoskiego Przedmieścia i Rybaków
w Toruniu

www.turystyka.torun.pl

Barbarka

Wrzosey

Katarzynka

Grębowcin

Grębowcin nad Strugą

Przysiek

Lotnisko Toruń-Białeły

Białeły

Mokre

Rubinkowo

Białeły

Na Skarpie

toruńskie Przedmieście

Toruń

Winnica

Bydgoskie Przedmieście

Kaszczonek

Rudak

Wielka Nieszawka

Piaski

Złotoria

Mała Nieszawka

Stawki

Cegielnia

Spice

Podgórze

Czerniewice

Glinki

Grabowiec

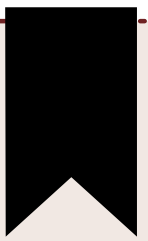
Brzoza

Zabytki nieruchome wg grup

- Kościoły, klasztory, szpitale
- Kamienice patrycjuszowskie. Pałace miejskie
- Kamienice czynszowe
- Publiczne: ratusze, Dwór Artusa, Dwór Bractwa św. Jerzego, Dwór Bractwa Strzeleckiego, urzędy, szkoły, banki, teatry, in.
- Spichrze
- Zamki
- Obronne: średniowieczne, nowożytnie, XIX-w.
- Produkcyjne, przemysłowe

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

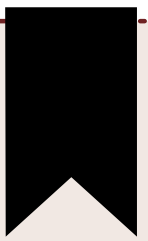
- Trwałe ruiny:

Zamek krzyżacki, Zamek Dybów

Zamek Złоторia

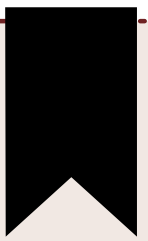
Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

- Muzeum Etnograficzne
- Park Etnograficzny przy ME
- Park Etnograficzny w Toruniu-Kaszczorku
- Olenderski Park Etnograficzny

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

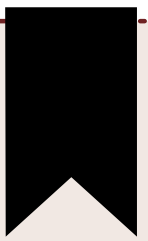

Muzea sztuki i zbiory artystyczne:

- Ratusz Staromiejski (Muzeum Okręgowe)
- Kamienica Pod Gwiazdą
- Muzeum Diecezjalne
- Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu”
- Muzeum Uniwersyteckie

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

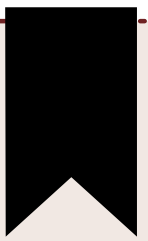

Muzea biograficzne

- Dom Mikołaja Kopernika
- Muzeum Podróżników im. Tony Halika

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

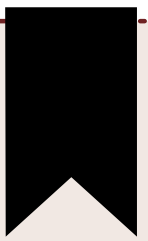

Muzea specjalistyczne i obiekty unikatowe

- Planetarium | Geodium | Baza Mars
- Obserwatorium Astronomiczne UMK
- Muzeum Toruńskiego Piernika
- Żywe „Muzeum” Piernika
- Muzeum Piśmiennictwa i Drukarstwa
- Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy”
- Dom Legend Toruńskich

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

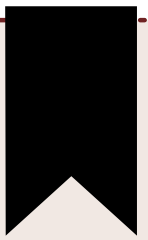

Obiekty historyczno-wojskowe

- Muzeum Historii Torunia
- ok. 150 obiektów Twierdzy Toruń, w tym:
 - Fort IV
 - Muzeum Fortyfikacji Pancерnej
(Muzeum Twierdzy Toruń*)
- Kępa Bazarowa
- Muzeum Historyczno-Wojskowe
- Muzeum Pomorskie Armii Krajowej i Wojskowej Służby Polek
- Pomnik i cmentarz żołnierzy bawarskich

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

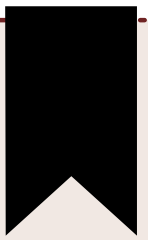

Inne pomniki martyrologii:

- Pomnik Pomordowanych przez hitlerowców

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

Inne pomniki martyrologii:

- Pomnik ku czci dowódców Okręgu Pomorskiego ZWZ-AK

Walory i
atrakcje

krajoznawcze kulturowe Torunia

Inne pomniki
martyrologii:

- Pomnik Ofiar
Stalinizmu

Walory i
atrakcje

krajoznawcze kulturowe Torunia

Inne pomniki
martyrologii:

- Pomnik Kolejarzom
Ofiarom Faszyzmu

Walory i
atrakcje

krajoznawcze kulturowe Torunia

Inne pomniki
martyrologii:

- Pomnik bł. x
Wincentego
Frelichowskiego

Walory i atrakcje

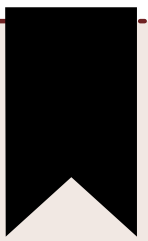
krajoznawcze kulturowe Torunia

Inne pomniki
martyrologii:

- Pomnik Żołnierzy Wyklętych

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

Zabytki działalności gospodarczej i techniki:

- Stacja Wodociągowa „Stare Bielany”
- Park Etnograficzny przy ME: Wiatrak koźlak, młyn wodny
- Park Etnograficzny w Toruniu-Kaszczorku: zagroda rybacko-rolnicza
- Baszta Żuraw: wyciąg
- Obiekty przemysłowe (np. „Stary Browar”, wytwórnia spirytusu, Born & Schütze, młyn Richtera, fabryka pierników Weese i in.)

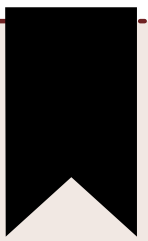

www.turystyka.torun.pl

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

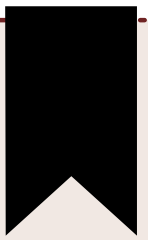

Współczesne imprezy kulturalne, np.:

- Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Kontakt”
- Jazz Od Nowa Festiwal
- Festiwal Muzyki i Sztuki Krajów Bałtycki „Probaltica”
- Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Camerimage”
- Międzynarodowy Festiwal Światła „Skyway”
- Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek „Spotkania”

Walory i atrakcje krajoznawcze kulturowe Torunia

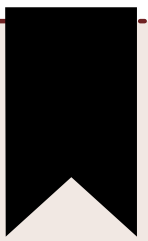

Miejsca pielgrzymkowe i religijne:

- Katedra Świętojańska
- Kościół Mariacki
- Kościół św. Jakuba
- Radio Maryja
- Kościół Maryi Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II
- Sanktuarium Matki Boskiej Nieustającej Pomocy
- Inne sanktuaria (Miłosierdzia Bożego, MB Podgórskiej)
- Pomniki bł. x Jerzego Popiełuszki + Muzeum
- Pomniki św. Jana Pawła II

Turystyka kongresowa i biznesowa

- Centrum Kulturalno-Kongresowe „Jordanki” (1100)
- Centrum Targowe „Park” (1000)
- UMK: Aula Główna (800) + aule wydziałowe
- Sale konferencyjne w hotelach (np. Copernicus: 700, Filmar: 600, Bulwar: 250, Mercure: 180)
- Dwór Artusa (300)
- Inne sale konferencyjne

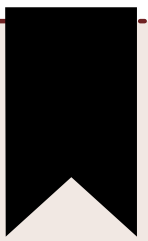

Turystyka wodna

- Przystań AZS UMK, marina na Wiśle
- Przystań na Drwęcy
- Bulwar Filadelfijski
- Port Zimowy
- Port Drzewny

Walory i atrakcje krajoznawcze przyrodnicze Torunia

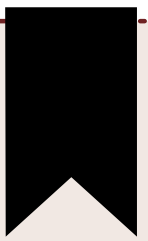

Zabytkowe parki:

- Park na Bydgoskim Przedmieściu
- Planty (+ Dolina Marzeń, alpinarium)
- Park Tysiąclecia

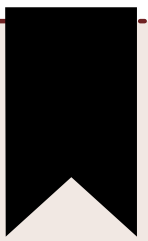
Walory i atrakcje krajoznawcze przyrodnicze Torunia

- Ogród Zoobotaniczny

Walory i atrakcje krajoznawcze przyrodnicze Torunia

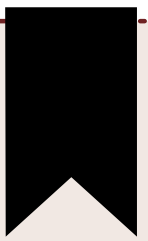

Rezerwaty przyrody i inne obszary:

- Kępa Bazarowa
- Park leśny Barbarka
- Zajęcze Góry i inne wydmy

Walory i atrakcje krajoznawcze przyrodnicze Torunia

Parki rezydencjalne:

- Bielański Dwór (2. poł. XVII w.)
- Bielawy (poł. XVIII w.)
- Geretowo (2. poł. XVIII w.)
- ul. Fredry 6/8 (1. ćw. XX w.)
- ul. Danielewskiego 6 (1. ćw. XX w.)
- ul. Bydgoska 5 (1. ćw. XX w.)

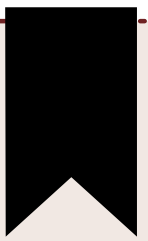

Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **jeden z największych i najważniejszych ośrodków turystyki miejskiej w Polsce, uznany za jedno z kilku Wielkich Centrów Krajoznawczych Polski, wpisany na Listę Pomników Historii RP, na Listę Światowego Dziedzictwa Kultury UNESCO**

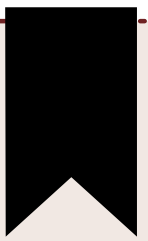

Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

Burzliwa, skomplikowana historia i znaczące wydarzenia historyczne:

- **Przed 1280**
- **1388**
- **1454**
- **1457**
- **1472**
- **1521, 1558**
- **1568**
- **1586 - 1588**
- **1629**
- **1645**
- **1703**
- **1724**
- **1752**
- **1770**
- **1771 / 1772**
- **1793**
- **1806 - 1815**
- **1809**
- **1867 - 1921**
- **1872 (24 cze)**
- **1924**

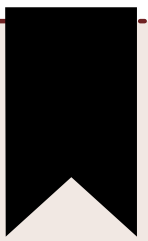
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Historia stosunków polsko-krzyżackich i Krzyżaków na ziemiach polskich**

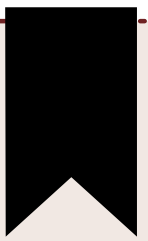
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Światowej klasy monumentalne zabytki gotyckie, renesansowe, barokowe**

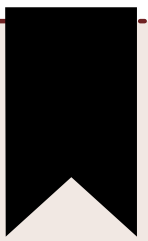
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- ***Genius loci* dawnej potęgi gospodarczej i politycznej jednego z największych, najbogatszych i autonomicznych miast Rzeczypospolitej przedrozbiorowej**

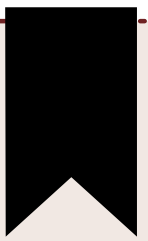
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Wysokiej rangi historyczne dzieła sztuki artystycznej**

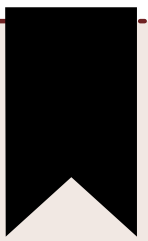
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Wielkie postaci historyczne, z Mikołajem Kopernikiem na czele**

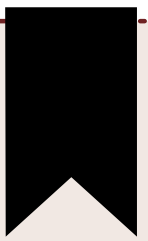
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **niepowtarzalna atmosfera średniowiecznego miasta uznanego przez UNESCO za Światowe Dziedzictwo Kultury**
- **tłumne i tętniące życiem do późnych godzin klimatyczne uliczki staromiejskie**

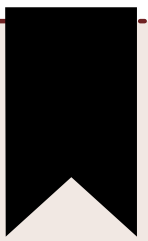
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **liczne muzea z bogatymi, unikatowymi zbiorami i interaktywny sposobem „zwiedzania”**

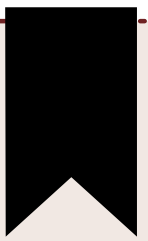
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **słynne od XIII w. toruńskie pierniki (tradycja/historia, miejsca, zakup, wyrób własnoręczny)**

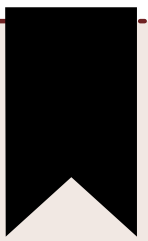
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **wielki, unikatowy w skali europejskiej zespół XIX-wiecznej Twierdzy Toruń**

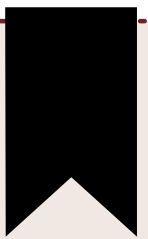
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Sztuka artystyczna współczesna i nowoczesna**
- **Architektura współczesna**

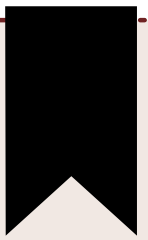
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Miasto nad wodą: wyrosłe na drodze wodnej Wisły umożliwiającej torunianom od XIII w. prowadzenie europejskiej wymiany handlowej i kulturalnej**
- **Rozległe bulwary nadwiślańskie, będące łącznikiem miasta z Wisłą i ulubionym miejscem spacerów, wypoczynku i godzin spędzonych nad wodą**

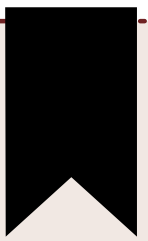
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Kosmos i astronomia na wyciągnięcie ręki**

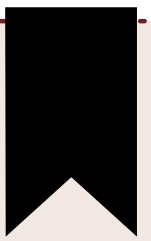
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Parki, ogrody i aktywny wypoczynek oraz niemal dzika przyroda i odpoczynek w rezerwacie niemal w środku miasta**

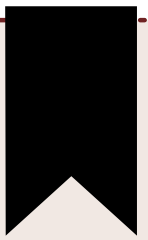
Cechy turystyczne wyróżniające Toruń

- **Miasto dwóch zamków dwóch różnych państw**

Infrastruktura turystyczna i paraturystyczna

- Baza noclegowa: ok. 7000 m.n. | 40 ob. (31 htl.)
- Baza gastronomiczna
- Obiekty sportowe
- Obiekty kultury

